

1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของประเทศไทย

องค์การอนามัยโลกและยูนิเซฟมีคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ดังต่อไปนี้^[1]

- 1) ควรให้นมแม่ทันทีในช่วง 1 ชั่วโมงแรกหลังคลอด
- 2) ให้นมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรกและให้นมแม่ต่อเนื่อง ควบคู่กับอาหารตามวัยที่ปลอดภัย มีคุณค่าและเหมาะสมกับอายุ ตั้งแต่เดือนที่ 6 จนลูกอายุ 2 ขวบหรือนานกว่านั้น

แต่อย่างไรก็ตามจากรายงานผลการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศ การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2555^[1] มีเด็กเพียงร้อยละ 46.3 ที่กินนมแม่ภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด โดยพบว่าเด็กในภาคใต้กินนมแม่ภายในชั่วโมงแรกหลังคลอดสูงสุดถึงร้อยละ 60.9 ขณะที่เด็กในกรุงเทพมหานครกินนมแม่ภายในชั่วโมงแรกต่ำสุดเพียงร้อยละ 29.2 สำหรับการกินนมแม่เพียงอย่างเดียวจนถึง 6 เดือน พบว่ามีเด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 12.3 ที่กินนมแม่เพียงอย่างเดียว โดยภาคเหนือมีเด็กที่กินนมแม่อย่างเดียวจนถึง 6 เดือนมากที่สุด (ร้อยละ 19.6) และภาคกลางกินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือนน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.9)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักที่สำคัญ^[2] ดังต่อไปนี้

- 1) ปัจจัยระดับบุคคล ได้แก่ แม่ ทารก
- 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ระบบบริการสุขภาพ, สภาพแวดล้อมในครอบครัว, สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน, สภาพแวดล้อมในชุมชน และนโยบายสาธารณะ
- 3) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ วัฒนธรรมทางสังคม เช่น การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การให้อาหารและการดูแลเด็ก เป็นต้น บทบาทของผู้หญิงผู้ชายในสังคม และระบบห่วงโซ่อาหาร

นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ พ.ศ. 2556 พบว่า ปัจจัยระดับบุคคลในส่วนของแม่ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพียงอย่างเดียวจนถึง 6 เดือน คือ “แม่คิดว่าน้ำนมไม่เพียงพอ” (ร้อยละ 46) รองลงมาคือ “แม่กังวลว่านมแม่มีสารอาหารไม่พอ” (ร้อยละ 18) และ เหตุผลอันดับที่ 3 คือ “แม่ต้องกลับไปทำงาน” (ร้อยละ 17) ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงควรมีนโยบายและมาตรการในการให้ความรู้ ข้อมูล เพื่อให้แม่มีความเข้าใจและมั่นใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยดำเนินการผ่านกลไกของระบบสุขภาพ รวมถึงควรมีนโยบายและมาตรการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของหญิงทำงานด้วย เพื่อให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในประเทศไทยเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การอนามัยโลก กล่าวคือ “การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพียงอย่างเดียวจนถึง 6 เดือน และควบคู่กับอาหารตามวัยจนถึงอย่างน้อย 2 ปี”

ระบบบริการสุขภาพและการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

บุคลากรสาธารณสุขและสถานพยาบาลถือเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของแม่^[3] กล่าวคือแม่ที่ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากบุคลากรสาธารณสุขจะสามารถเริ่มให้นมลูกได้ตั้งแต่หลังคลอดนั้น จะช่วยเพิ่มโอกาสที่แม่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวจนครบ 6 เดือนได้มากขึ้น ในทางตรงข้ามหากแม่ได้รับตัวอย่างนมผงจากทางโรงพยาบาล หรือคลินิก ก็จะทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และอาจใช้นมผงในการเลี้ยงลูกแทนนมแม่หรือเกิดความเข้าใจผิดคิดว่านมผงยี่ห้อที่ได้รับแจกจะใช้เลี้ยงลูกได้ดีเพราะได้รับแจกจากผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ^[4]

ดังนั้น การกำหนดบทบาทหน้าที่สำหรับบุคลากรสาธารณสุขเพื่อให้สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จึงเป็นสิ่งจำเป็น กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ชัดเจนโดย

กำหนดให้โรงพยาบาลรัฐทุกแห่งพัฒนาเป็นโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่-ลูก (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก) และสนับสนุนให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสายสัมพันธ์แม่-ลูก ดำเนินงานตามนโยบายบันได 10 ขั้นสู่ความสำเร็จของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นอกจากนี้ยังกำหนดให้สถานพยาบาลรัฐทุกแห่งปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการโฆษณาและจำหน่ายอาหารสำหรับทารกและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยการงดรับการสนับสนุนมผงของขวัญและของแจกทุกชนิดจากบริษัทนมผงและอาหารสำหรับทารก^[5]

นอกจากนี้ โรงพยาบาลบางแห่งมีการจัดตั้งคลินิกนมแม่โดยมีพยาบาล (มีสนมแม่) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ช่วยเหลือ รวมถึงประสานงานเครือข่ายทั้งในและนอกหน่วยงาน เพื่อช่วยเหลือแม่หลังคลอดทุกคนให้สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้สำเร็จ แต่อย่างไรก็ตามจากการประเมินสถานการณ์นโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้วย World Breastfeeding Trend Initiative ของสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ พ.ศ. 2558พบว่าปัจจุบันบุคลากรในสถานพยาบาลมีภาระงานมาก ทำให้การจัดสรรเวลาสำหรับให้ความรู้และข้อมูลแก่แม่และครอบครัวในบางสถานพยาบาลอาจมีจำกัด นอกจากนี้การมอบหมายงานและการกำหนดบทบาท “มีสนมแม่” ยังขาดความชัดเจนในสถานพยาบาลบางแห่ง ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาได้ไม่เต็มที่เนื่องจากต้องปฏิบัติภารกิจในบทบาทอื่นร่วมด้วย จึงทำให้การให้ข้อมูลและความรู้แก่แม่และครอบครัวจึงไม่ครอบคลุมและไม่เพียงพอ ส่งผลให้แม่และครอบครัวต้องแสวงหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งอื่นซึ่งอาจมีโอกาสได้รับข้อมูลโฆษณาชวนเชื่อที่ทำให้เกิดความสับสนเรื่องอาหารทารกและเด็กเล็กได้ นอกจากนี้การพัฒนาความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาแก่บุคลากรสาธารณสุขโดยการอบรมขาดความต่อเนื่องส่งผลให้ความสามารถในการวิเคราะห์และจัดบริการที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาให้แก่แม่และครอบครัวเรื่องการให้อาหารทารกและเด็กเล็กของบุคลากรสาธารณสุขมีจำกัดไม่สามารถสนับสนุนช่วยเหลือแม่และครอบครัวในเรื่องดังกล่าวได้อย่างครอบคลุมและต่อเนื่องตามความต้องการจำเป็น

สถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแม่ทำงาน

International Labour Organization (ILO)^[6]ได้ทำอนุสัญญาฉบับที่ 183 ปี ค.ศ.2000 กำหนดให้หญิงทำงานมีสิทธิลาคลอดอย่างน้อย 14 สัปดาห์ ซึ่งมีประเทศต่างๆทั่วโลกเข้าร่วมทั้งหมด 62 ประเทศ แต่ทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่ได้เข้าร่วมในอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันหญิงไทยวัยแรงงานสามารถลาคลอดได้ 90 วัน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานพ.ศ. 2541^[7]ที่กำหนดให้ลูกจ้างหญิงมีสิทธิลาคลอดได้ไม่เกิน 90 วัน โดยมีสิทธิได้รับค่าจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลาแต่ไม่เกิน 45 วันซึ่งวันดังกล่าวจะนับรวมวันหยุดที่มีในระหว่างวันลาด้วย และพระราชบัญญัติประกันสังคมพ.ศ. 2533^[8]มาตรา 67 กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ประกันตนหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้งเป็นการใช้จ่ายในอัตราครึ่งร้อยละห้าสิบของค่าจ้าง เป็นเวลา 90 วัน

จากการศึกษาของวิลาสินีชาตะเมธิกุลและคณะ^[9] เกี่ยวกับสถานการณ์การลาคลอดของแม่ ที่ศึกษาในแม่ที่นำบุตรอายุ 6 ถึง 18 เดือนมารับการตรวจรักษาที่สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินีในช่วงเดือนมิถุนายนพ.ศ. 2547- มิถุนายนพ.ศ. 2548 ได้สัมภาษณ์แม่จำนวน 400 คนแบ่งเป็นแม่ที่ทำงานและแม่ที่ไม่ทำงานกลุ่มละ 200 คน พบว่า แม่ที่ไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่สามารถให้ลูกกินนมแม่ได้โดยยังไม่ให้นมผงเป็นระยะเวลา 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 55 ในขณะที่แม่ที่ทำงานส่วนใหญ่จะสามารถให้ลูกกินนมแม่ได้โดยยังไม่ให้นมผงจะอยู่ที่ช่วง 2-3 เดือนแรก

ปัจจุบันกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ได้ร่วมมือกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, องค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทย และมูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งมมนมแม่ในสถานประกอบการ แต่อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งมมนมแม่ในสถานประกอบการ เป็นสวัสดิการนอกเหนือกฎหมาย ดังนั้นการจัดตั้งจึงขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานประกอบการ เนื่องจากการจัดตั้งมมนมแม่จะมีค่าใช้จ่ายและการบริหารจัดการซึ่งเป็นสิ่งที่นายจ้างจำเป็นต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าของการลงทุนดังกล่าวด้วย^[10]

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าแม่จะมีนโยบายและมาตรการต่างๆแล้ว แต่การนำไปใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพดังนั้นเพื่อผลักดันให้มีการใช้นโยบายสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการทำวิจัยเพื่อให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์และเป็นรูปธรรม เนื่องจากการวิจัยนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการนโยบาย (The public policy process) กล่าวคืองานวิจัยจะมีส่วนช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายเข้าใจถึงปัญหาสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และจะส่งผลให้มีการกำหนดระเบียบวาระของปัญหา เพื่อเรียงลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน รวมถึงจะได้กำหนดนโยบายที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ นอกจากนี้ในแง่ของงบประมาณ งานวิจัยสามารถช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายเห็นถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในการลงทุน ตลอดจนผลกระทบของงบประมาณของนโยบายอีกด้วย เมื่อมีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ งานวิจัยจะช่วยในการวิเคราะห์ความเป็นไปในการนำนโยบายดังกล่าวไปใช้ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะในการดัดแปลงนโยบายให้เข้ากับบริบท (contextualization) ทางสังคม และสำหรับกระบวนการประเมินนโยบายนั้น งานวิจัยจะช่วยในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อรวบรวมมาพัฒนานโยบายให้มีความเหมาะสม นำไปใช้ได้จริง และสร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสังคม

ดังนั้นโครงการวิจัยนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือBreastfeeding Policy Research project (BPR)ซึ่งอยู่ภายใต้มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสุขภาพระหว่างประเทศ จะเป็นหนึ่งในกลไกทางวิชาการที่ทำหน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างองค์กรภาคส่วนต่างๆ ในการผลักดันขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาคุณภาพงานวิจัย ผลิตข้อมูลหลักฐานที่มีคุณภาพและมีนัยเชิงนโยบายสูง ถ่ายทอดข้อมูลความรู้สู่สังคม รวมไปถึงพัฒนาศักยภาพนักวิชาการ องค์กร เครือข่าย และสังคม เพื่อช่วยในการสนับสนุน พัฒนา และ

ผลักดันนโยบายในการสนับสนุน ส่งเสริม และปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1. สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการวิจัยนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือ Breastfeeding Policy Research project(BPR) ที่ผ่านมาเมื่อปี 2558

ในปี 2558 มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ในการดำเนินงาน “โครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนกระบวนการนโยบายบนพื้นฐานข้อมูลวิชาการ (evidence-based policy) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็กในประเทศไทย โดยผ่านการ

1) สร้างงานวิจัย องค์ความรู้ด้านนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็ก

2) เผยแพร่ความรู้จากงานวิจัยไปยังหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็ก และใช้ขับเคลื่อนนโยบายของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงจัดการระบบฐานข้อมูล/องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

3) พัฒนาศักยภาพในสร้างงานวิจัยเพื่อสนับสนุนกระบวนการนโยบาย รวมถึงศักยภาพในการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบาย ทั้งในระดับบุคลากร องค์กร และเครือข่าย

ยุทธศาสตร์หลักของโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในพ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. การพัฒนาองค์ความรู้เชิงนโยบายที่มีคุณภาพ โดยมีขอบเขตการวิจัย คือด้านมาตรการ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่, การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ และระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งกระบวนการทำงานวิจัยจะอยู่ภายใต้คำแนะนำจากที่ปรึกษาโครงการ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ

2) จัดระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ (Data clearinghouse system) ประกอบด้วย

2.1) การพัฒนาฐานข้อมูล โดยการรวบรวมองค์ความรู้ งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับ

- สถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระดับประเทศและกลุ่มประชากร
- สถานการณ์ผลกระทบจากการไม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (ด้านสุขภาพและด้านอื่นๆ)
- สถานการณ์ ปัจจัยแวดล้อม (Determinant) ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น การทำการตลาด
- สถานการณ์ด้านนโยบายและการนำไปใช้ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลเดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและจัดการข้อมูล

2.2) การพัฒนาคุณภาพข้อมูล โดยพัฒนาวิธีการเก็บข้อมูลให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

3) พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ แก่บุคลากรทางวิชาการ องค์กร เครือข่าย และสังคม ทำได้โดยผ่านกระบวนการอบรมหรือการทำงานวิจัยร่วมกับ BPRซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพทั้งในการทำวิจัยการเผยแพร่ความรู้ข้อมูล และการขับเคลื่อนนโยบายรวมถึงการสร้างเสริมความเข้มแข็งระหว่างเครือข่ายด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ

ตารางสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เมื่อปี 2558

จากยุทธศาสตร์ของโครงการฯ มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์	กิจกรรม	ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)/การดำเนินงานต่อ
1. สร้างความรู้	1) การประเมินนโยบายเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ด้วย WBTi	<ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการศึกษาการประเมินนโยบายเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ด้วย WBTi ● บทความเรื่อง “การประเมินสถานการณ์นโยบายด้านอาหารทารกและเด็กเล็กในประเทศไทยด้วย World Breastfeeding Trend Initiative” รอตีพิมพ์จากวารสารวิชาการสาธารณสุข ● บทความเรื่อง “Where is Thailand’s Breastfeeding Policy Status? : Assessed by WBTi” (อยู่ระหว่างการเขียน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งรายงานและผลการศึกษาให้กับ The International Baby Food Action Network (IBFAN) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาเครื่องมือ WBTi เพื่อนำผลการศึกษา upload ขึ้นเว็บไซต์ของ IBFAN (http://worldbreastfeedingtrends.org/) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอื่นได้ ● นำเสนอต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบเพื่อพิจารณานำข้อเสนอแนะไปพัฒนาเชิงนโยบายเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของประเทศไทยซึ่งได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านอาหารทารกและเด็กเล็กและโภชนาการมารดาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 2. ผลักดันกฎหมายเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก 3. วางแผนการสื่อสารสาธารณะและการให้ข้อมูลแก่แม่และครอบครัวอย่างเป็นระบบ เน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสาธารณสุขทั้งในระหว่างศึกษาและระหว่างปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นสื่อบุคคลที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาหารทารกและเด็กเล็กของแม่และครอบครัว 4. ผลักดันมาตรการสนับสนุนหญิงหลังคลอดให้สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อได้ ทั้งการจัดตั้งมมนมแม่

ยุทธศาสตร์	กิจกรรม	ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)/การดำเนินงานต่อ
	<p>2) การศึกษาช่วงเวลาและปัจจัยสำคัญในการเริ่มต้นเลี้ยงลูกด้วยนมผงหรืออาหารอื่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● รายงานการศึกษาช่วงเวลาและปัจจัยสำคัญในการเริ่มต้นเลี้ยงลูกด้วยนมผงหรืออาหารอื่น ● บทความอยู่ระหว่างการดำเนินงาน 	<p>ในสถานประกอบการอย่างครอบคลุม และการผลักดันกฎหมายเพื่อขยายสิทธิลาคลอดให้ครบ 180 วัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จากการศึกษาพบว่า แม่ที่ตัดสินใจเริ่มต้นเลี้ยงลูกด้วยนมผงมีสาเหตุสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ <ul style="list-style-type: none"> ○ แม่คิดว่าตนเองมีน้ำนมไม่เพียงพอ ○ แม่ต้องกลับไปทำงาน ● กรณีที่แม่คิดว่าตนเองมีน้ำนมไม่เพียงพอแน่แท้จริงแล้วเกิดจากความไม่รู้ <ul style="list-style-type: none"> ○ ปริมาณน้ำนมที่เพียงพอต่อเด็กในช่วงเดือนต่างๆเป็นเท่าไร ○ อาการของลูกที่แสดงว่าอึดหรือหิวเป็นอย่างไร ○ สิ่ง que แสดงว่าลูกได้รับนมอย่างเพียงพอแล้ว สังเกตจากสิ่งใดได้บ้าง ● ดังนั้นในระบบบริการสุขภาพจะต้องให้ความรู้กับแม่ และสร้างความมั่นใจกับแม่ว่าสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ รวมถึงต้องช่วยเหลือแม่ที่มีปัญหาเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างทันท่วงที
	<p>3) ผลกระทบของการส่งเสริมการตลาดนมผงต่อมายาคติทัศนคติและพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● รายงานผลกระทบของการส่งเสริมการตลาดนมผงต่อมายาคติทัศนคติและพฤติกรรมการเลี้ยง ● บทความอยู่ระหว่างการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● หลักฐานเชิงวิชาการสำหรับผลักดันร่างพระราชบัญญัติการควบคุมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นผลของการส่งเสริมการตลาดต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย

ยุทธศาสตร์	กิจกรรม	ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)/การดำเนินงานต่อ
2. จัดการระบบข้อมูล	1) การพัฒนาฐานข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ฐานข้อมูลที่เข้าถึงง่าย www.IYCFdatabase.org 	<ul style="list-style-type: none"> อยู่ระหว่างรวบรวมเอกสารเพื่อ upload ขึ้นฐานข้อมูล
	2) การพัฒนาคุณภาพข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> รายงานเรื่องการศึกษาค้นคว้าปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อระบบข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ บทความอยู่ระหว่างการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบฐานข้อมูลในประเทศไทย ในแต่ละส่วนจะมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล ในส่วนนี้ปัญหาที่พบจะได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> การทำงานที่ซ้ำซ้อน การขาดกำลังคนในการทำงาน การติดตามกลุ่มเป้าหมาย ปัญหาด้านเทคนิค การรับ-ส่งข้อมูล ในส่วนนี้ปัญหาที่พบจะได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> มาตรฐานของโปรแกรมที่ใช้ ความแตกต่างของวิธีการรับ-ส่งข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ ในส่วนนี้ปัญหาที่พบได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ เนื่องจากขาดความเชื่อถือในข้อมูล เพราะกระบวนการเก็บข้อมูลที่ไม่ได้มาตรฐาน การเข้าถึงข้อมูล
	3) เผยแพร่ข้อมูลวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> Factsheet จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ฉบับภาษาไทย แปลจาก Breastfeeding ของ 1000 	<ul style="list-style-type: none"> เผยแพร่ factsheet ทั้งหมดให้กับเครือข่าย โดยแจกในการประชุมสัมพันธ์เครือข่ายนมแม่แห่งประเทศไทย หรือ ส่งให้ทางไปรษณีย์ และ upload บนเว็บไซต์ www.TABFA.org Booklet เรื่อง 5 ความเชื่อ ที่ “ไม่เป็นความจริง” ของนมผงและ factsheet เรื่อง อิทธิพลของการส่งเสริมการตลาดกับการ

ยุทธศาสตร์	กิจกรรม	ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)/การดำเนินงานต่อ
		<p>days organization</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ มุมนมแม่ในสถานประกอบการ ○ อิทธิพลของการส่งเสริมการตลาดกับการเลี้ยงลูกด้วยนมผง ○ ลูกกินนมแม่ลดเสี่ยงภูมิแพ้ ○ ผลการประเมินนโยบายอาหารทารกและเด็กเล็ก ด้วย WBTi <p>● Booklet เรื่อง 5 ความเชื่อ” ที่ “ไม่เป็นความจริง”ของนมผง</p>	<p>เลี้ยงลูกด้วยนมผง ใช้เป็นเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กสำหรับคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>
3. พัฒนาศักยภาพ	- การอบรมโปรแกรม CS-pro ซึ่งเป็นโปรแกรมการสร้าง Template สำหรับศิษย์ข้อมูล	● ระหว่างวันที่ 7-9 เมษายน 2559	● ผู้เข้าร่วมจำนวน 10 คน เป็นบุคลากรจากภายนอก 6 คน และเป็นบุคลากรจาก BPR จำนวน 4 คน

2. กรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์หลัก

โครงการวิจัยนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพื่อสร้างเสริมสุขภาพทารกและเด็กเล็ก Breastfeeding Policy Research project (BPR) ภายใต้มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ จะมีหน้าที่หลักในการผลิตและจัดการองค์ความรู้ด้านนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของทารกและเด็กเล็กทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปไปรับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยการทำงานจะร่วมมือกับหน่วยงานและเครือข่ายต่างๆ ที่ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น มูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย, UNICEF, กรมอนามัย, สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, สภาการพยาบาล และ สมาพันธ์เครือข่ายนมแม่แห่งประเทศไทย เป็นต้น

นอกจากนี้ การทำงานของโครงการนี้ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอาหารเพื่อสุขภาพ ปี 2559 ในข้อที่ 4 คือ “เพื่อผลักดันให้เกิดนโยบายที่ส่งเสริมระบบอาหารสุขภาพ” โดย BPR จะเป็นกลไกในการดำเนินการวิจัยเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนและผลักดันนโยบาย หรือมาตรการที่สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไป

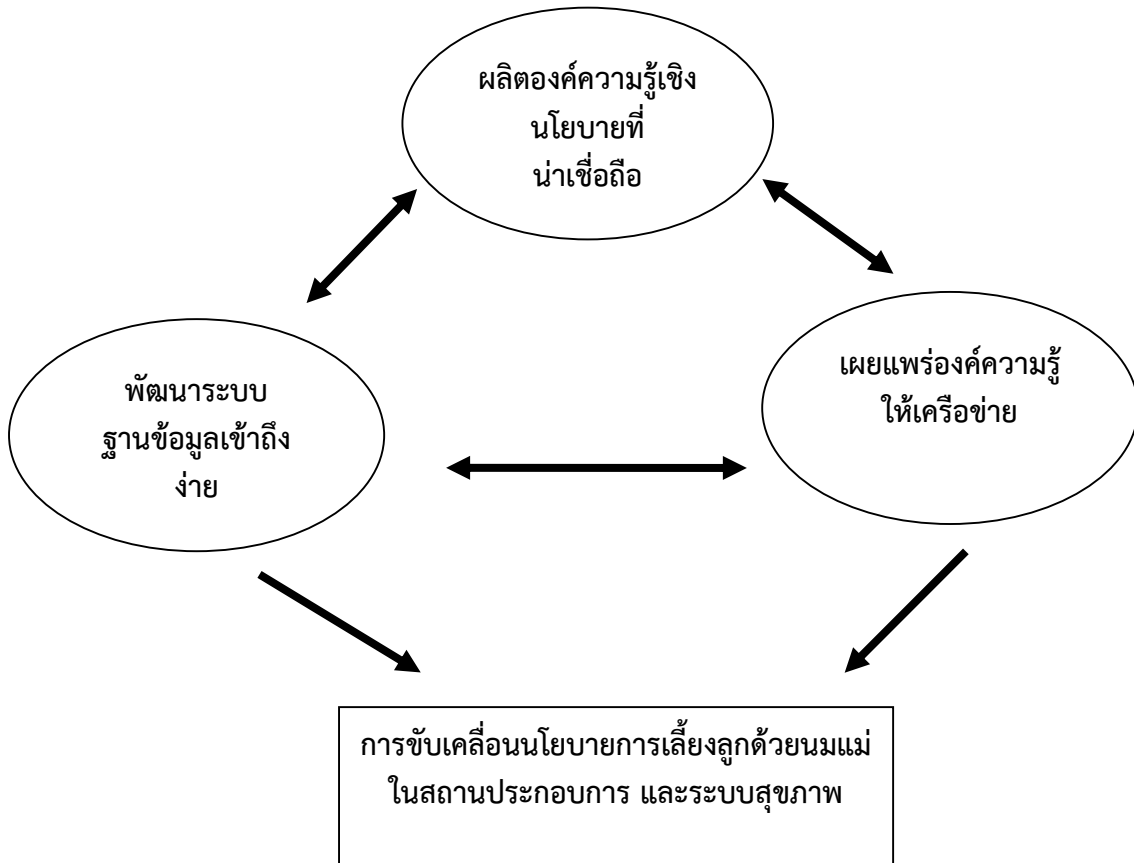
3. ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานโครงการฯ ในปี 2559-2560

ตามพันธกิจหลักของโครงการ คือ การผลิตองค์ความรู้เพื่อใช้ในการสนับสนุน พัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยในปี 2559 จะมุ่งเน้นในการขับเคลื่อนนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ใน **สถานประกอบการ และการพัฒนาระบบบริการในสถานบริการสุขภาพ** ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการทำงานวิจัยจะถูกเผยแพร่ให้กับผู้กำหนดนโยบาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายและบุคคลทั่วไปทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ , การนำเสนอในการประชุมวิชาการ หรือ การจัดประชุมนำเสนอผลงานให้กับผู้กำหนดนโยบายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงจะถูกเผยแพร่ผ่านทางระบบฐานข้อมูลอาหารทารกและเด็กเล็ก ที่ถูกพัฒนาเพื่อใช้เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ในเรื่องอาหารทารกและเด็กเล็กจากหน่วยงาน องค์กร และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับอาหารทารกและเด็ก โดยระบบฐานข้อมูลนี้จะถูกจัดหมวดหมู่ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการนำไปใช้ได้ โดยระบบฐานข้อมูลจะเก็บข้อมูลทั้งในรูปแบบหนังสือ บทความวิชาการ และสื่ออื่นๆ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ ผู้กำหนดนโยบายสามารถเข้าถึงและนำข้อมูลไปใช้ในการสนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบายต่อไป ดังนั้นกรอบยุทธศาสตร์ของ BPR ปี 2559 จะประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

1) การผลิตองค์ความรู้เชิงนโยบายที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้งานวิจัยที่สนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการและการพัฒนาระบบบริการด้านอนามัยแม่และเด็กในหน่วยบริการสุขภาพ

2) จัดระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้อาหารทารกและเด็กเล็ก (Database system) เพื่อให้ได้ระบบข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน เครือข่ายและผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ได้ง่าย

3) การเผยแพร่องค์ความรู้เชิงวิชาการเพื่อให้เครือข่ายนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย



ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของBPR ในปี 2559-2560

4. วัตถุประสงค์โครงการ

พัฒนาและสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายการจัดตั้งนมแม่ในสถานประกอบการ และพัฒนาระบบบริการด้านอนามัยแม่และเด็กบนพื้นฐานข้อมูลวิชาการ (evidence-based policy) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็กในประเทศไทย

ซึ่งจะมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการดำเนินการดังนี้

- 1) สร้างงานวิจัย องค์ความรู้ด้านนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ และการพัฒนาระบบบริการด้านอนามัยแม่และเด็ก
- 2) เผยแพร่ความรู้จากงานวิจัยไปยังหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ และพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านอนามัยแม่และเด็กให้ดียิ่งขึ้น
- 3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับอาหารทารกและเด็กเล็ก โดยรวบรวมองค์ความรู้ด้านอาหารทารกและเด็กเล็กจากแหล่งต่างๆ ทั้งในรูปแบบของหนังสือ คู่มือ รายงานการวิจัย บทความวิจัย ตลอดจนสื่อความรู้อื่นๆ เช่น คลิปวิดีโอ แผ่นพับ เป็นต้น

5. เป้าหมาย

- 1) **ผลิตงานวิจัยเชิงนโยบายที่มีความสำคัญ** เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม นโยบาย และมาตรการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการและหน่วยบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- 2) **พัฒนาระบบฐานข้อมูล/องค์ความรู้ด้านอาหารทารกและเตี้ยเล็ก** เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทั้งหมดไว้ในฐานข้อมูลเดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและจัดการข้อมูล
- 3) **เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย** เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ และนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

6.แผนการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์

โครงการวิจัยนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพื่อสร้างเสริมสุขภาพทารกและเด็กเล็กมีแผนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาองค์ความรู้เชิงนโยบายที่มีคุณภาพ

BPRจะพัฒนาองค์ความรู้เชิงนโยบายผ่านงานวิจัย เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการรับโภชนาการอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็กเล็ก ซึ่งการพัฒนาองค์ความรู้เชิงนโยบายจะมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตหัวข้องานวิจัย

BPR จะดำเนินงานวิจัยภายใต้ขอบเขตหัวข้อวิจัย ดังนี้

- 1) การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ
- 2) ระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- 3) การผลักดันกระบวนการด้านกฎหมาย
- 4) องค์ความรู้อื่นๆ เพื่อสนับสนุนนโยบาย มาตรการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

2. การดำเนินงาน ของBPR

การดำเนินงานวิจัยของ BPR จะแบ่งเป็น

- 1) งานวิจัยภายใน
- 2) การสนับสนุนทุนการศึกษาวิจัย

ทั้งนี้จะมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1) **การกำหนดหัวข้อการทำงานวิจัย** จะได้มาจากการรับฟังความต้องการจากภาคีเครือข่ายด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือพัฒนาจาก agenda ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก หรือถูกพัฒนาจากส่วนขาดขององค์ความรู้ด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ รวมถึงจัดการองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่อยู่แล้วมาใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายให้มากขึ้น
- 2) **การจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อการทำงานวิจัย** หัวข้อวิจัยที่ถูกกำหนด จะถูกนำมาจัดลำดับความสำคัญโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยแบ่งเป็น 4 ด้านตามขอบเขตหัวข้อวิจัย ซึ่งหัวข้อวิจัยที่มีความสำคัญจะถูกนำมาดำเนินงานวิจัยก่อนโดยในปี 2559 จะมีหัวข้อวิจัยอย่างน้อย 10 หัวข้อ

- 3) การประกาศสนับสนุนทุนการศึกษาวิจัย หัวข้องานวิจัยทุกหัวข้อจะถูกประกาศผ่านช่องทางดังต่อไปนี้
 - ผ่านทาง website ของ IHPP และ สสส รวมถึง website ของภาคีเครือข่ายต่างๆ
 - หนังสือขอความอนุเคราะห์ประกาศสนับสนุนทุนการศึกษาวิจัยไปยังมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาหารทารกและเด็กเล็ก
 - ติดต่อประสานงานกับนักวิจัยที่เชี่ยวชาญในหัวข้อนั้นๆโดยตรง
- 4) การดำเนินงานวิจัย งานวิจัยทั้งภายใน และงานวิจัยที่สนับสนุนทุนฯ จะมีการดำเนินงานวิจัยดังนี้
 - โครงร่างการวิจัยถูกพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อนั้นๆ
 - การดำเนินงานในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนจะอยู่ภายใต้การกำกับ และแนะนำของที่ปรึกษาโครงการ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ
 - ผลการศึกษาทุกหัวข้อจะถูกเผยแพร่ ตามยุทธศาสตร์ที่ 2
- 5) การกำกับติดตามคุณภาพงานวิจัยของโครงการย่อยโครงการย่อยภายใต้ BPR จะถูกกำกับติดตามคุณภาพงานวิจัยทุกๆ 4 เดือน โดยผ่านเวทีนำเสนอความก้าวหน้างานวิจัย ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานในการดำเนินงานวิจัย และวัตถุประสงค์ของ BPR
- 6) การนำไปใช้ประโยชน์ ผลการศึกษาจากทุกโครงการย่อยจะถูกนำไปใช้เผยแพร่ผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งตามยุทธศาสตร์ที่ 2 และจะนำไปจัดเก็บในฐานข้อมูลอาหารทารกและเด็กเล็ก ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ร่างหัวข้องานวิจัยในปี 2559-2560

ร่างหัวข้องานวิจัยที่จะนำเสนอผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพื่อถูกจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานศึกษาวิจัย

ขอบเขต	หัวข้อ
การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ	การประเมินการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ ที่มีนโยบายการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่*
	พัฒนาเครื่องมือ Return of investment ของการจัดตั้งมูมนมแม่ในสถานประกอบการ
	Logistic ในการขนส่งนมแม่
ระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	สถานการณ์การบริหารจัดการและการดำเนินการคลินิกนมแม่ในสถานพยาบาลของรัฐ*
	Attitude ของเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลของรัฐ
	รูปแบบที่เหมาะสมในการให้บริการการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานพยาบาลในระดับต่างๆ
	หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาหารทารกและเด็กเล็กในสถาบันการศึกษา
	การพัฒนาแบบการลาคลอดของประเทศไทยให้มีคุณภาพ

ขอบเขต	หัวข้อ
การผลักดันกระบวนการด้านกฎหมาย	การออกกฎหมายให้สามารถลาคลอดได้ 6 เดือน รวมทั้งให้พ่อได้มีโอกาสร่วมลาเพื่อช่วยสนับสนุนแม่ได้
องค์ความรู้อื่นๆ เพื่อสนับสนุนนโยบาย มาตรการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	<p>ปัญหาภาวะที่สูญเสียจากความเจ็บป่วย (DALYs) เนื่องจากการไม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่*</p> <p>การศึกษาความสามารถกระตุ้นการเจริญเติบโตของเซลล์เยื่อบุลำไส้เล็ก ของทารกแรกเกิดด้วยน้ำนมมารดาและนมผงเลี้ยงทารกชนิดต่างๆ*</p> <p>การเก็บ การถนอม และการ pack นมแม่เพื่อขนส่ง</p> <p>การพัฒนา report card ด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของประเทศไทย</p> <p>แนวทาง/ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือ/ระบบการเก็บข้อมูลด้านอาหารทารกและเด็กเล็ก (สมุดสีชมพู และ/หรือ 43 แฟ้ม)</p> <p>Attitude ของแม่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น การให้น้ำ การให้อาหารเสริม/ ความรู้ที่แม่ต้องการ</p> <p>การสื่อสารอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>การวิจัยรูปแบบการขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่</p> <p>การคำนวณค่าใช้จ่ายของการจัดกิจกรรมต่างๆภายใต้นโยบายอาหารทารกและเด็กเล็ก โดยเครื่องมือ World breastfeeding cost initiative</p>

* หมายเหตุ:หัวข้อวิจัยที่ถูกพิจารณาดำเนินการในปี 2559 แล้ว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เผยแพร่องค์ความรู้

BPR จะเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกิดจากการดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ 1 ให้กับผู้กำหนดนโยบาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายและบุคคลทั่วไปเพื่อให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้นำข้อมูลและองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือการทำงาน เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไปโดยมีช่องทางในการเผยแพร่องค์ความรู้ ดังนี้

- 1) ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น factsheet, Info-graphics เป็นต้น
- 2) ผ่านเวทีการนำเสนอผลงานทั้งแบบ poster และ oral presentation
- 3) จัดประชุมเพื่อนำเสนอผลงานให้กับผู้กำหนดนโยบายเช่น กรมอนามัย กรมสวัสดิการแรงงาน และมูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการผลักดันและขับเคลื่อนให้เกิดนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสถานประกอบการ และพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านอนามัยแม่และเด็กให้ดียิ่งขึ้น
- 4) การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ทั้งนี้ ในการรณรงค์สื่อสาร โครงการฯ จะประสานการทำงานร่วมกับฝ่ายรณรงค์สื่อสารของ สสส. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะในวงกว้างต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ (Database system)

เมื่อปี 2558 BPR ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลอาหารทารกและเด็กเล็ก เพื่อรวบรวมองค์ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาหารทารกและเด็กเล็กจากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่ายอาหารทารกและเด็กเล็กไว้ในที่เดียวกัน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึง และมีความสะดวกในการค้นหาและนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือการทำงาน เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไป

ซึ่งในปี 2559 จะมีกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาหารทารกและเด็กเล็กจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข และ มูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย
- 2) จัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหา

7. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี 6 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2559 – 7 มกราคม 2561
ขยายเวลาครั้งที่ 1 ตั้งแต่ 8 มกราคม-31 มีนาคม 2561

8. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 9,897,250 (เก้าล้านแปดแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังตารางงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของ BPR

งบประมาณงวดที่	ระยะเวลา	จำนวน (บาท)
1	8 กรกฎาคม 2559- 7 มกราคม 2560	3,299,083.00
2	8 มกราคม 2560- 7 กรกฎาคม 2560	3,299,083.00
3	8 กรกฎาคม 2560- 7 ธันวาคม 2560	2,774,930.00
4	7 ธันวาคม 2560- 31 มีนาคม 2561	524,154.00
รวม		9,897,250.00